



Lehdistötiedote

Luxemburg, 17. toukokuuta 2018

Tarkastajat selvittivät, millaisia haasteita liittyy maahanmuuttajien kotouttamiseen EU:ssa

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on yksilöinyt useita haasteita, joita ilmenee, kun EU:n ulkopuolelta tulevia muuttajia kotoutetaan yhteiskuntaan – EU:n on lisättävä toimiaan tällä alalla. Haasteita eritellään tilintarkastustuomioistuimen uudessa aihekohtaisessa katsauksessa, jossa käsitellään EU:n tukitoimia sellaisten henkilöiden kotouttamiseksi, jotka asuvat EU:ssa laillisesti ilman EU:n kansalaisuutta. Tällaisia ovat esimerkiksi työn vuoksi, perheen yhdistämistä varten, tutkijoina, turvapaikanhakijoina tai pakolaisina saapuneet henkilöt. Aihekohtaisessa katsauksessa ei käsitellä henkilöitä, jotka oleskelevat EU:ssa laittomasti.

“Äskettäisen maahantulijoiden virran vaikutus riippuu pitkällä aikavälillä siitä, miten hyvin heidät onnistutaan kotouttamaan eurooppalaiseen yhteiskuntaan. Tilintarkastustuomioistuin on yksilöinyt seitsemän muuttajien kotoutukseen liittyvää haastetta, joihin jäsenvaltioiden ja EU:n on löydettävä ratkaisu,” toteaa aihekohtaisesta katsauksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Iliana Ivanova.

Maahanmuuttajien kotouttaminen kuuluu ensisijaisesti jäsenvaltioiden vastuulle, mutta EU:lla on merkittävä rooli tukijana ja kannustajana. EU on edistänyt hyviä käytäntöjä koskevien tietojen vaihtoa, minkä lisäksi se on myöntänyt varoja ja auttanut kehittämään muuttoliikepolitiikkaa ja syrjinnän vastaisia politiikkoja.

Tarkastajat yksilöivät seuraavat muuttajien kotouttamisen pääasialliset haasteet:

Viivästykset – Mitä aikaisemmin kotouttaminen alkaa, sitä todennäköisemmin se onnistuu. Muuttajiin sovelletaan kuitenkin eri sääntöjä eri jäsenvaltioissa, mikä johtaa siihen, että he siirtyvät maasta toiseen ja kotouttamisprosessin alku viivästyy. Lisäksi hakemusten käsittelyyn kuluu toisinaan paljon aikaa.

Syrjintä – Vaikka EU:n lainsäädännössä edistetään yhtäläisiä oikeuksia ja syrjimättömyyttä, EU:n ulkopuolelta tulevien henkilöiden maahanmuutto herättää monissa eurooppalaisissa yhä kielteisiä tunteita. Joissakin jäsenvaltioissa tämä hankaloittaa maahanmuuttajien kotouttamista.

Rahoitus – Kotouttamistoimenpiteitä voidaan rahoittaa useista EU:n rahastoista, mutta käytettyjen varojen kokonaismäärä ei ole tiedossa. EU on vuodesta 2015 alkaen asettanut

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen laatiman aihekohtaisen katsauksen sisältämät keskeiset tiedot. Katsaus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja

Puh. (+352) 4398 47063

Matkapuhelin (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja

Puh. (+352) 4398 45410

Matkapuhelin (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

Sähköposti: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

kasvaneiden muuttovirtojen vuoksi käyttöön yli viisi miljardia euroa lisärahoitusta. Määrästä yli 100 miljoonaa euroa kohdennettiin kotouttamiseen. Vuonna 2017 jäsenvaltiot ilmoittivat tarvitsevansa turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastosta maahanmuuttajien kotouttamiseen noin 450 miljoonan euron verran lisävaroja. Tarkastajat toteavat, että kotouttamispolitiikkojen olisi rakennuttava perusteelliselle tarpeidenarvioinnille ja että niihin olisi osoitettava riittävästi varoja.

Puutteellinen sitoutuminen – Euroopan komissio laati vuonna 2016 toimintasuunnitelman, johon kuuluu 52 EU:n tason toimenpidettä. Joulukuussa 2017 toimista 23 oli kesken. Lisäksi jäsenvaltioita kannustetaan kehittämään erityistoimenpiteitä tietyillä osa-alueilla, joskaan komissio ei seuraa näitä toimenpiteitä. Jäsenvaltioiden sitoutumisesta riippuu, pannaanko toimintasuunnitelmaan sisältyvät toimenpiteet täytäntöön vaikuttavasti.

Puutteelliset toimintapolitiikat – Valtaosa jäsenvaltioista on sisällyttänyt kotouttamispolitiikkoja eri toimintakehyksiin. Ne eivät kuitenkaan järjestelmällisesti kohdistu kaikkiin muuttajaryhmiin eikä niissä aina käsitellä kaikkia kotouttamisen osa-alueita. Kotouttamispolitiikkojen pitäisi muodostaa kattava tukikehys, joka koskee kaikkia muuttajia kaikilla asiaan liittyvillä toimintaloikoilla.

Seurannan puute – Useimmilla jäsenvaltioilla ei ole kattavaa yleiskuvaa tukea saavien muuttajien lukumäärästä eikä kotouttamistoimenpiteisiin käytettyjen varojen määrästä. Kansallisella tasolla seurannassa ilmenee monia heikkouksia. Nyt komissio ehdottaa asiaa koskevien indikaattoreiden laatimista, sillä ne voivat helpottaa näyttöön perustuvan päätöksenteon kehittämistä.

Monimutkaisuus – Samalle kohderyhmälle tarkoitettuja saman tyyppisiä toimia saatetaan rahoittaa EU:n eri rahastoista. Jäsenvaltioissa yli 400 eri tahoa osallistuu maahanmuuttajien kotouttamistoimenpiteiden hallinnointiin. Useimmissa jäsenvaltioissa on koordinoituelin, mutta käytössä olevissa koordinoitimekanismeissa ilmenee heikkouksia.

Jotta näihin haasteisiin voidaan vastata, tarvitaan vaikuttavia koordinoituja toimia kaikkien alan toimijoiden taholta EU:n, kansallisella ja alueellisella tasolla.

Toimittajille tiedoksi

EU:n alueella oleskelee laillisesti yli 21 miljoonaa ihmistä, joilla ei ole EU:n kansalaisuutta. Noin neljä prosenttia EU:n väestöstä on EU:n ulkopuolelta tulleita muuttajia. Joka vuosi osa heistä saa EU:n kansalaisuuden. Vuosina 2013–2016 jonkin EU:n jäsenvaltion kansalaisuuden sai noin 3,2 miljoonaa EU:n ulkopuolelta tullutta muuttajaa. Kun huomioon otetaan toisen polven maahanmuuttajat, suunnilleen 18 prosenttia EU:ssa asuvasta väestöstä on muuttajataustaisia.

Maahanmuuttajien kotouttamista koskeva Euroopan tilintarkastustuomioistuimen aihekohtainen katsaus ("The integration of migrants from outside the EU") on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) englanniksi.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Iliana Ivanovan televisiolaatuinen videolausunto on nähtävissä tilintarkastustuomioistuimen YouTube-kanavalla (EUauditors).